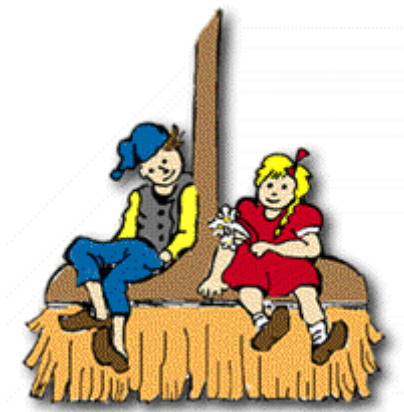

Likabehandlingsplan mot kränkande behandling

Borstens Montessori förskola

Läsåret 2022–23

Syfte

Syftet med likabehandlingsplanen är att främja barns lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Likabehandlingsplanen bygger på FN:s barnkonvention och regleras av diskrimineringslagen och skollagen. En trygg miljö i förskolan är en förutsättning för att barn ska kunna utvecklas.

Läroplanen för förskolan – Lpfö 18

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Mål

Förskolans mål är att skapa trygghet och trivsel. Pedagogerna arbetar för en miljö som kännetecknas av värme och engagemang där det finns tydliga gränser mot oacceptabla beteenden. Barnen ska efter mognad aktivt delta i detta arbete.

Detta görs genom:

- Att ge barnen kunskaper och sociala färdigheter för vårt samhällsliv.
- Att ge barnen en positiv självbild
- Att utforma en god och trygg miljö för alla barnen på förskolan

Viktigt för alla att känna till:

- Det är olagligt att kränka någon
- Vi tar alla barn på allvar
- Alla kränkningar ska stoppas omedelbart av den vuxne som ser eller hör detta

- Vi ber våra vårdnadshavare att ta kontakt med en pedagog på förskolan om man hör eller ser något som man uppfattar som kränkningar
- Det är den vuxnes ansvar att uppmärksamma och agera i en situation där ett barn kan känna sig utsatt eller kränkt

Barnen har rätt att:

- Känna sig trygg
- Bli respekterade av andra barn och vuxna
- Få vara med i gemenskapen
- Få stöd och hjälp för att kunna lösa konflikter

Vi på förskolan ska:

- Göra allt vi kan för att förebygga och förhindra att barn eller någon vuxen utsätts för diskriminering eller kränkande behandling
- Varje år utvärdera och revidera vår likabehandlingsplan mot kränkande behandling.
- Leva upp till den så kallade handlingsplikten. Den innebär att så snart förskolan får kännedom om att ett barn känner sig utsatt ska vi agera och ta reda på vad som hänt. Vi ska även göra allt vi kan för att det inte ska hända igen
- Vi jobbar aktivt, dagligen med att förebygga kränkande behandling där vi möter barnen med ett ödmjukt sätt där dialog och samspel skapas, barnen får reflektera över sitt agerande och bemötande av andra på förskolan.

Lagen

Likabehandlingsarbetet regleras i två regelverk, enligt 3 kap. 16§ Diskrimineringslagen som anger att skolan varje år ska upprätta en likabehandlingsplan. Det andra regelverket är enligt 6 kap. 8§ i Skollagen som anger att skolan även årligen ska upprätta en likabehandlingsplan mot kränkande behandling. Dessa två planer har sammanförts till en plan som kallas för likabehandlingsplan mot kränkande behandling.

Skollagen innehåller grundläggande bestämmelser om skola och förskola. Där regleras rättigheter och skyldigheter för barn, elever och deras vårdnadshavare. I skollagen finns också skolan och huvudmannens ansvar för verksamheten beskrivet. Skollagen beslutas av riksdagen.

Diskrimineringslagen SFS 2008:567 och skollagen 14a om kränkande behandling.

Diskrimineringslagen* (2008:567)

Gäller från 1 januari 2009

Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder (1 kap. 1§).

Den som bedriver verksamhet som avses i skollagen eller annan utbildningsverksamhet får inte diskriminera något barn eller någon elev, student eller studerande som deltar i eller söker till verksamheten (2 kap. 5§)

Om den som ansett sig bli diskriminerad eller utsatt för repressalier visar omständigheter som ger anledning att anta att han eller hon blivit diskriminerad eller utsatt för repressalier, är det svarande som ska visa att diskriminering eller repressalier inte har förekommit (6 kap. 3§).

Den nya lagen innebär en förstärkning av elevens rätt, då bevisbördan numera ligger hos huvudmannen.

Skollagen (2010:800) 1 kap. 5§

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och

en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling...

Det är tillåtet att särbehandla på grund av ålder

”Vid tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola eller specialskolan. En sådan bestämmelse kan vara skollagen eller grundskoleförordningen, till exempel indelning i grupper utifrån barnens och elevernas ålder”.

FN:S barnkonvention

”Barnkonventionen gäller för alla barn. Alla barn är lika mycket värda. Inga barn får bli diskriminerade, det vill säga bli sämre behandlade. Det har ingen betydelse vilken färg barnet och barnets föräldrar har på huden, om barnet är en flicka eller pojke, vilket språk barnet talar, vilken Gud barnet tror på, om barnet har ett funktionshinder eller om barnet är rikt eller fattigt” (FN:s Barnkonvention artikel 2)

Den 1 januari 2020 började förskolan styras av ett till styrdokument. Barnkonventionen blir svensk lag. Den 13 juni fattade Riksdagen beslut om att införliva konventionen om barnets rättigheter i svensk lag. Sedan dess har vi på förskolan arbetat aktivt med Barnkonventionen. Både vi, barnen och föräldrar påminns dagligen om artiklarna. På så sätt gör vi Barnkonventionen levande både här på förskolan och hemma. Materialen som vi använder i arbetet med Barnkonventionen är Barnets Planet boken, kompisböckerna, UR, QR-koder, sånger, samtal mm.

Likabehandlingsplanen

Ansvariga för planen är rektorn och alla pedagoger samt övrig personal som arbetar på förskolan. Alla vuxna inom förskolan ska känna till och aktivt arbeta för att planen följs. Vikarier, nyanställd personal och praktikanter ska informeras om likabehandlingsplanen. Planen ska följas upp under året och utvärderas i maj - 2023.

Likabehandlingsplanen gäller under läsåret 2022-23.

Vår vision

På vår förskola ska alla barn och vuxna känna sig trygga och respekterade för den de är oavsett kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning och ålder. På vår förskola ska ingen bli diskriminerad, trakasserad eller utsättas för kränkande behandling. Alla här har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter.

Förankring av planen

Likabehandlingsplanen förankras hos barnen i det dagliga värdegrundsarbetet. Hos vårdnadshavare vid höstens föräldramöte, i hallkontakten, utvecklingssamtal och på vår hemsida. Hos pedagoger och annan personal på deras medarbetarsamtal. Praktikanter och timvikarier får information om likabehandlingsplanen av rektorn.

Definition av begreppen

Diskriminering är när någon på förskolan behandlar ett barn eller en vuxen sämre än andra. Det kan gälla kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Enligt, 1 kap. 4 § diskrimineringslagen kan diskriminering ske på något av följande sätt:

1. Direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än hur någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med någon av de sju nämnda diskrimineringsgrunderna.

2. Indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av till synes neutrala ordningsregler, bestämmelser, eller kriterium men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön

Trakasserier är en aktiv, medveten handling som kränker barns/vuxens värdighet och som har koppling till någon av ovanstående diskrimineringsgrunder.

Sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara trakasserier kränker ett barns/vuxens värdighet. En viktig utgångspunkt är att den som uppger sig ha blivit kränkt alltid måste tas på allvar. Det är barnet eller den vuxne som avgör om det är en kränkande handling.

Mobbning är det när någon blir kränkt vid upprepade tillfällen och under en viss tid och att det råder obalans i makt mellan den som mobbar och den som blir utsatt. Både pedagoger och barn kan göra sig skyldiga till trakasserier och kränkande behandling. Det kan ske på något av följande sätt:

- Fysiskt (att t.ex. bli utsatt för slag eller knuffar)
- Verbalt (hot, svordomar, öknamn, att ex. bli kallad för hora)
- Psykosocialt (t.ex. att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning, alla går när man kommer)
- Text och bildburet (att bli kränkt via sms/mms, internet, skriva och skicka elaka texter eller bilder via handskrift).

Befogade tillsägelser – Förbudet att utsätta barn för kränkande behandling gäller inte tillrättavisningar som är befogade för att upprätthålla en god miljö även om detta kan upplevas som kränkande. Tillsägelsen måste alltid förklaras.

Värdegrundsarbete

Hos oss har vi nolltolerans mot all sorts våld och kränkande behandling och vi vuxna markerar tydligt när något beteende inte är accepterat. Hos oss får man känna hur man vill men inte bete sig hur man vill.

Om ett barn blir utesluten ur leken visar vi förslag på hur det barnet kan bidra till leken.

Barnen tränas i att säga och att visa med tecken –Stopp! Jag vill inte! i situationer där de känner sig utsatta. Pedagogerna finns till hands och kan hjälpa till med att medla då detta behövs. Pedagogerna hjälper barnen med att sätta ord på sina och andras känslor och förstå situationen utifrån andras/kompisens perspektiv. Vid större konflikter tar vi barnet/barnen ifrån situationen, lugna ner de och prata med dem var för sig.

Gemensamma värdegrundsregler

Hos oss har vi gemensamt med barnen upprättat regler för man beter sig inomhus resp. utomhus och under året och reflekterar ständigt tillsammans för att komma på lösningar på ev. problem. Barnen på samlingar och personalen på personalmöten.

Vi ser varandras olikheter som tillgångar och behandlar varandra som vi själva vill bli behandlade.

Vi ger alla möjligheter att sätta sig in i andra människors känslor och uppmuntrar till positivt beteende.

Vi ger alla ansvar efter förmåga och låter dem klara saker själv och lär oss att ta konsekvenserna av det som händer.

Kartläggning/nuläge

Borstens Montessori förskola arbetar aktivt i vardagen för allas lika värde samt värdegrundsarbete.

Miljöer på förskolan där det kan finnas risk för att trakasserier eller kränkande behandlingar kan förekomma ska särskilt uppmärksammas. Det kan vara på toaletten, i hallen, bakom leksaksboden och gymnastikens omklädningsrum. Dessa platser håller vi under särskild uppsikt.

Kön – Pedagogerna arbetar medvetet med genusperspektiv mot de traditionella könsrollerna.

Etnisk tillhörighet – Vi har barn från många olika länder i vår verksamhet. Detta ser vi som en stor tillgång i vår verksamhet. Vi erbjuder tolk där familjerna önskar. Vi använder oss av tecken och bildkort för att förstärka barnets språkutveckling.

Religion eller annan trosuppfattning – Vi visar respekt för alla religioner och trosuppfattningar. Vid behov serverar vi specialkost av etniska och religiösa skäl. Om något barn inte får medverka vid en svensk tradition respekteras detta. Vi planerar också att uppmärksamma FN-dagen.

Funktionshinder – I nuläget har vi inga barn med funktionshinder på förskolan. Lokalerna är handikappanpassade. Vi har kontakt med elevhälsan i kommunen vid behov. Alla pedagoger har utbildning i TAKK, teckenspråk.

Sexuell läggning och könsöverskridande – Vi respekterar alla sexuella läggningar och könsöverskridande identiteter.

Ålder – Vi har åldersindelade barngrupper (1-3 år och 3-6 år) men ser också utvecklingsmässigt på barnen.

Rutiner för att upptäcka och åtgärda kränkande behandling och trakasserier

Alla på förskolan inser vikten av att vara utspridda för att hålla god uppsikt över alla platser där barnen vistas.

Barn-barn – Pedagoger som ser händelsen pratar med berörda barn, lyssnar och låter alla komma till tals. Vi poängterar att det är handlingen vi inte accepterar. Ev informeras berörda vårdnadshavare. Vid upprepade tillfällen mot samma barn informeras rektorn och tillsammans diskuterar vi hur vi kan bryta det negativa mönstret. Vi dokumenterar och upprättar en handlingsplan och tar ev hjälp av elevhälsan.

Vuxen-barn – Både diskrimineringslagen och skolan innehåller ett absolut förbud för den anställde att trakassera eller utsätta ett barn för kränkande behandling. Den som ser något ska dokumentera vad som hänt och vända sig till rektorn som samtalar med den berörda. Huvudmannen ska också informeras, i vårt fall styrelsen. Sker ingen förändring görs en eventuell anmälan.

Vuxen-vuxen – Rektorn ska informeras som samtalar med de berörda för att hitta en lösning. Rektorn kan också ta hjälp av huvudmannen. Gemensamt bedömer de om anmälan till annan myndighet ska göras.

Barn-vuxen – Pedagogen säger till barnet att denna handling inte är acceptabel. Vid upprepade tillfällen ska dokumentation göras och lämnas till rektorn. Vårdnadshavare ska kontaktas och berörd vuxen ska stötta av resterande personal.

Vid alla allvarligare händelser ska allt dokumenteras med datum och händelseförlopp. Efteråt ska en uppföljning ske.

Anmälningsskyldigheten

Sedan den 1 juli 2011 är en personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i förskolan skyldig att anmäla detta till rektorn.

En rektor som får kännedom om att en elev eller ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla det till huvudmannen/styrelsen.

Anmälningsskyldigheten omfattar alla situationer där barn upplever sig ha blivit utsatta för kränkande behandling. Det ska med andra ord inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan den anmäls till rektorn eller huvudmannen.

Ansvarsfördelning

Enligt skollagen har huvudmannen följande ansvar:

- Se till att anmälningsskyldigheten enligt 6 kap. 10 § iakttas.
- Utredda uppgifter om kränkande behandling.
- Vidta åtgärder för att förhindra att kränkningar sker i framtiden.

Rektorn ansvarar för att:

- likabehandlingsplanen mot kränkande behandling upprättas varje år och förankras hos all personal i början av höstterminen.
- rutinerna i likabehandlingsplanen mot kränkande behandling följs.

Personalen ansvarar för att:

- likabehandlingsplanen mot kränkande behandling genomsyrar verksamheten.

- likabehandlingsplanen mot kränkande behandling förankras hos vårdnadshavare på ett föräldramöte under höstterminen och utvecklingssamtal.
- rutinerna i likabehandlingsplanen/planen mot kränkande behandling följs.

Vårdnadshavaren ansvarar för att:

- att ta del av, läsa, lämna synpunkter, samt anamma likabehandlingsplanen.

Likabehandlingsplanen finns på Borstens hemsida och på anslagstavlan i hallen. Information om likabehandlingsplanen ges på föräldramöten.

Förebyggande arbete på Borstens Montessori förskolan

Vi på Borstens Montessori förskola arbetar för att förebygga diskriminering och kränkande behandling genom att ha en gemensam grundsyn.

För att upptäcka och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling arbetar vi på följande sätt:

Föräldrasamtal: Daglig kontakt med vårdnadshavare. Där ges vårdnadshavare möjlighet att berätta om barnets upplevelse av förskolevistelsen. *Ansvarig: all personal.*

Aktivt lyssnande pedagoger: Pedagogerna är lyhörda, uppmärksamma och aktivt deltagande i verksamheten. De intar ett barnperspektiv och tar barns känslor på allvar. All personal ska vara lyhörd och observant på barns tilltal, ordval och beteende mot såväl vuxna som barn. *Ansvarig: rektor och all personal.*

Så här görs barnen delaktiga i förskolans förebyggande arbete:

deltar i likabehandlingsarbetet utifrån deras ålder och mognad.

Så här görs vårdnadshavarna delaktiga i förskolans förebyggande arbete:

Föräldramöte: Förskolans personal informerar om sitt arbete samt möjlighet till diskussion ges. *Ansvarig: all personal.*

Utvecklingssamtal: Utifrån den pedagogiska dokumentationen i form av barnintervju, bilder, filmer, anteckningar osv. sker samtal mellan vårdnadshavare och pedagog minst två gånger per år. *Ansvarig: all personal*

All personal som arbetar inom Borstens Montessori förskolan har skyldighet att anmäla till socialtjänsten om barn far illa. Polisanmälan görs av rektorn i enlighet med rådande lagstiftning/rättspraxis. OBS! Barn under tolv år kan inte polisanmälas.

”Olikhet är en tillgång”